

PREVENCE

? Jednou z poměrně diskutovaných věcí je stanovení minimálního věku pro používání sociálních sítí. Je podle tebe situace v Evropě přehledná?

Situace v Evropě bohužel příliš přehledná není, každý stát má pro přístup k sociálním sítím stanovený jiný minimální věk, což může celkem mást. Na druhou stranu jsme na tom, ale-
společně dle mého názoru, ve spolupráci lépe než jiné světadíly. GDPR v EU přineslo řadu pozitivních změn, spoustu věcí, řekl bych, sjednotilo. Na druhou stranu jsme v situaci, kdy v některých zemích lze pít alkohol nebo volit od stejného věku jako si založit profil na sociální síti. To mi přijde dost nevyrovnané, nehledě na to, že spousta mladých lidí nebude čekat do 16 let a profil si prostě založí s falešným datem narození.

? A jaký by měl být podle tebe minimální věk?

Aktuálně jsou v Evropě čtyři hranice – 13, 14, 15 (ta je i u nás v ČR) a 16 let. Budme upřímní, ačkoliv je tato hranice

nastavená zákonem, je téměř nemožné její dodržování nějak kontrolovat. Patnáctiletá osoba si tedy úplně v klidu založí účet na Instagramu nebo Snapchatu, ačkoliv by měla ještě třeba rok počkat. Myslím si, že ideální je 13 let, které aktuálně článek 8 GDPR považuje za nejnižší možnou hranici. Ale-
společně podle různých lidí kolem mě mi přijde, že ve 13 už jsou pochopitelné důvody, proč sociální síť mít, i když to třeba může být jen chat s kamarády. Ale je samozřejmě důležité, aby dítě, které vstupuje do online světa, vědělo, co ho tam může potkat a jak se s různými nebezpečími vypořádat. Ale to už jsme zase u úplně jiného tématu...

Mgr. Jiří Průša, odborník na kyberbezpečnost a eGovernment

Se školou do kina: „V síti: za školou“

JARMILA KUBÁŇKOVÁ

„3 herečky, 3 pokojíčky, 10 dní a 2458 sexuálních predátorů (...). (...) nejsilnější momenty z oficiální celovečerní verze filmu jsou doplněny o praktické rady, návody a komentáře hereček, které si zkušeností se sexuálním obtěžováním na internetu samy prošly.“ Tolik z anotace filmu určeného dětem od 12 let. Nepochybuji, že někteří vaši žáci na něj budou chtít vyrazit v rámci školy a budou argumentovat právě oněmi „praktickými radami a návody“. Jenže film skončí a co potom?

V zájmu eliminace rizika všech potenciálních nedorozumění nejprve uvedu, na základě jakých informací o tomto filmu píšu. Mé zdroje jsou celkem čtyři:

1. rozhovor s A. Pithartovou, *Respekt* 8/2020;
2. rozhovor s T. Těžkou, příloha sobotního deníku *Právo* ze dne 22. 2. 2020;
3. pořad 90' ČT24 ze dne 21. 2. 2020, kde kromě všech tří hereček (tj. A. Pithartové, T. Těžké a S. Dlouhé) vystupují i režiséři V. Klusák a B. Chalupová a který obsahuje i ukázky z filmu *V síti: za školou*;
4. film *V síti*, který jsem vzhledem k uzávěrce tohoto čísla (5. 3.) a své osobní nechuti vidět jej během jednoho týdne dvakrát viděla pouze jednou, a to jeho nezkrácenou verzi; nejen z tohoto důvodu se na něj v tomto článku budu odvolávat nejméně.

Až půjdou vaši žáci z kina, pravděpodobně si s sebou ponесou i tyto rady hereček: „(...) důležité je, že když pošleš podobnou fotku, tak už nic nemáš pevně ve svých rukou. A navíc ti hrozí vydírání (...). (...) když takovou fotku pošleš, predátor to uvidí a bude chtít víc a víc. Vydírání je vážný trestný čin. Jestli v tom už ale lítáte, neváhejte a rychle jedněte. A pokud možno s chladnou hlavou. Okamžitě kontaktujte rodiče a policii. Konverzaci neblokujte a už vůbec ji nemažte. Naopak ji zazálohujte. Víím, že je to nepříjemný, ale může to pak sloužit jako důkaz proti pachateli. Hlavně neztrácejte čas a nečekejte, až to někam pověsí, protože pak už bude pozdě“ (zdroj pod č. 3, citace začíná v čase 56:57).

A možná se k nim dostanou i tyto výroky hereček: S. Dlouhá si dává větší pozor, jaké fotografie sdílí na sociálních sítích a zda tyto fotky obsahují i informace o její přesné poloze (3),

A. Pithartová mluví o tom, že se na ni během natáčení vyvalilo neskutečné množství hnusu (1), a T. Těžká se snaží o to, aby zkušenost z natáčení nezměnila její pohled na muže (2).

I kdyby byli vaši žáci účastní debaty, která bude školám nabízena a v níž bude určitě prostor jak rady, tak zážitky všech tří hereček více rozebrat, přesto bych školám doporučila **tzv. předběžnou opatrnost a přípravu** v několika ohledech:

- 1. Technická zdatnost.** Jsou vaši vyučující kompetentní poradit žákům, jak zálohovat konverzaci na síti, jak provést printscreen obrazovky, jak nahlásit tzv. falešný profil? Vědí děti, že IP adresa jejich počítače je dohledatelná, resp. že existují lidé, kteří si ji umějí změnit (a nelze ji tak brát jako relevantní údaj)? Vědí a umějí (stejně jako S. Dlouhá) žáci sdílet fotky, aniž by v nich byl uveden údaj, kde byly vyfoceny?
- 2. Pravidla a informovanost.** Je ve vašem školním řádu jasně uvedeno, jak zacházet s mobilními telefony a jinou elektronikou během školního vyučování, a jsou nastaveny sankce za porušení pravidel? Máte přehled o tom, co koluje na školních sociálních sítích? Vědí žáci

i učitelé, na koho se mohou ve škole i mimo školu obrátit v případě ohrožení na internetu? A co bude např. po nahlášení sexuálního obtěžování následovat?

- 3. Účinný systém prevence.** Máte třídnické hodiny, kde byste mohli se žáky diskutovat o tom, jak se např. vymezit, když se jim něco nelíbí? Pokud by se váš žák s něčím takovým svěřil např. oblíbené vychovatelce ve školní družině, dozví se to i ten kolega, který má mandát to dále řešit? Je-li ve vaší škole realizován preventivní program ohledně rizik na internetu, není jen plný zákazů a hrozeb – umějí jeho lektoři pracovat i s tím, že sdílení sexuálního obsahu může být lákavé a přinášet i příjemné pocity (jinak by to přece nikdo nedělal)?

I kdyby vaše odpovědi byly jen kladné, **velmi se přimlouvám za citlivé a vhodné dávkování. Již teď existují děti, které herečky napodobují. I u vás ve škole jsou pravděpodobně žáci ažačky, kteří si něčím podobným prošli/procházejí, a film v nich může vyvolat různé emoce.** A proto vám přeji, aby se vaši žáci do sítí zamotávali jen zřídkakdy, a pokud se tak stane, abyste jim uměli pomoci se zase vymotat.

Mgr. Jarmila Kubáňková, Ph.D., metodička služeb 116 000 a 116 123, statutární zástupkyně Cesta z krize, z. ú.

EDUJOB
práce ve vzdělávání

Hledáte zaměstnance?

Hledáte práci?

Celá ČR

www.edujob.cz

Potřebujete radu odborníka?

Využijte naši bezplatnou poradenskou linku pro předplatitele.

Dotazy přijímáme písemnou formou na e-mail redakcers@rizeniskoly.cz

¹ Nezapomínejme prosím, že režiséři filmu pracovali jen s dívkami pouze z toho důvodu, že nenašli vhodné zletilé herce. Jak tedy fungují sexuální ataky na nezletilé chlapce, se z tohoto filmu nedozvíme, ale to neznamená, že neexistují.